

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
КРИМІНАЛЬНОГО
ПРОВАДЖЕННЯ У
СУЧАСНИХ УМОВАХ**

**Матеріали
міжнародної науково-практичної
конференції
31 травня 2023 року**

**ОДЕСА
2023**

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ

**Актуальні питання кримінального
провадження у сучасних умовах**

**Матеріали
міжнародної науково-практичної конференції
31 травня 2023 року**

ОДЕСА
2023

УДК 343.57(477)
К 34

Оргкомітет конференції

Швець Д.В., ректор Одеського державного університету внутрішніх справ, д.ю.н., доцент

Корнієнко М.В., проректор Одеського державного університету внутрішніх справ, д.ю.н., професор

Тетерятник Г.К., завідувач кафедри кримінального процесу, д.ю.н., професор

Лісніченко Д.В., доцент кафедри кримінального процесу, к.ю.н., доцент

Мудрецька Г.В., доцент кафедри кримінального процесу, к.ю.н., доцент

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

Актуальні питання кримінального провадження у сучасних умовах: матеріали міжнародної науково-практичної конференції,
К34 м. Одеса, 31 травня 2023 р. - Одеса: ОДУВС, 2023. - 286 с.

ЗНЯТТЯ ПОКАЗАНЬ ТЕХНІЧНИХ ПРИЛАДІВ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ, ЩО МАЮТЬ ФУНКЦІЇ ФОТО-, КІНОЗЙОМКИ, ВІДЕОЗАПИСУ ЧИ ЗАСОБІВ ФОТО-, КІНОЗЙОМКИ, ВІДЕОЗАПИСУ

Мудрецька Г. В.,

к.ю.н., доцент, доцент кафедри
кримінального процесу (Одеський
державний університет внутрішніх справ)

До Кримінального процесуального кодексу внесені зміни від 15.03.2022 року до чинного КПК України, стосовно зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису. яким доповнено ст. 245¹, що закріплює нову слідчу(розшукову) дію, а саме зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису. Вказані зміни були внесені з метою забезпечення повноти імплементації Конвенції про кіберзлочинність та щодо підвищення ефективності досудового розслідування за «гарячими слідами» та протидії кібератакам [1]. Крім того, застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису врегульовано Інструкцією № 1026 від 18.12.2018 р., яка містить окремі положення вилучення таких фото-, відео-, кіно показань, зроблених органами та підрозділами поліції із застосуванням відеореєстраторів, портативних відеореєстраторів, автомобільних систем технічних приладів і технічних засобів фото- і кінозйомки, відео-, аудіозапису, стаціонарних систем технічних приладів і технічних засобів фото- і кінозйомки, відеозапису тощо [2].

Зняття показань технічних приладів та технічних засобів відноситься до процесу отримання доказової інформації інформації про роботу апаратури, приладів, механізмів чи інших технічних пристроїв. Цей процес може бути необхідним з різних причин, таких як контроль за роботою обладнання, вимірювання параметрів, аналіз даних, налагодження, діагностика або збір інформації для подальшого аналізу.

Статтею 245¹ КПК України зокрема передбачається, що зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису полягає в одержанні слідчим, прокурором від особи, яка є власником або володільцем відповідних приладів або засобів, необхідних для з'ясування обставин, що мають значення для кримінального провадження, копій фото- або кінозйомки, відеозапису, здійснених у публічно доступних місцях, у тому числі в автоматичному режимі, за виключенням місць, що відносяться до приватних помешкань осіб. Вказана слідча(розшукова) дія здійснюється на підставі постанови слідчого, прокурора та, за необхідності, за участю

спеціаліста. При цьому особі, яка є власником або володільцем відповідних приладів або засобів, пред'являється постанова слідчого, прокурора [3].

Виходячи з того, що слідчі (розшукові) дії – це регламентовані кримінальним процесуальним законом дії, спрямовані на формування або дослідження доказової основи правової позиції певного суб'єкта доказування, які суттєво зачіпають права і законні інтереси людини, здійснюються компетентною посадовою особою і пов'язані з можливістю застосування заходів державного процесуального примусу у забезпеченні їх проведення або безпосередньо під час проведення [4, с. 74], зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису як слідча (розшукова) дія має відповідати ознакам, що притаманні таким дія, а саме: бути законодавчо регламентованою; спрямованою на отримання (збирання) доказів або перевірку вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні; яка суттєво зачіпає права і законні інтереси людини; здійснюється компетентною посадовою особою; пов'язана з можливістю застосування заходів державного процесуального примусу [5, с.383]. Зважаючи на те, що під час отримання показань відповідних технічних приладів та технічних засобів відсутня потенційна можливість порушення прав фізичних осіб під час такої слідчої (розшукової) дії, вона проводиться не на підставі ухвали слідчого судді, а постанови слідчого, прокурора [6, с.358].

Зняття показань технічних приладів та технічних засобів дозволяє отримати об'єктивну інформацію про їхню роботу, параметри та стан. Аналіз ст. 245⁻¹ КПУ України дозволяє зробити висновок про існування двох форм отримання показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису: 1) самостійного копіювання особою, яка є власником або володільцем відповідних приладів та засобів; 2) копіювання такою особою за участю спеціаліста відповідних записів на носії, які надаються слідчим, прокурором; 3) надання таких копій власником або володільцем на власних носіях за бажанням такої особи. Таким чином копіювання здійснюється у присутності слідчого, прокурора самостійно особою, що є власником або володільцем відповідних приладів та засобів, або особою за участі спеціаліста. Відомості можуть бути скопійовані як на носії, які надаються слідчим, прокурором, або надані на носіях особи, що є власником приладів та засобів (за її бажанням). При цьому зняття показань може проводитися за допомогою різних технічних приладів і засобів, які зазвичай включають в себе датчики, сенсори, вимірювальні прилади, комп'ютери та програмне забезпечення. Ці пристрої можуть бути підключені безпосередньо до технічного обладнання або здійснювати безпроводове зв'язку з ним для отримання даних.

Про здійснення зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису складається протокол згідно з вимогами КПК України. Додатками до нього стануть пакунки з носіями, на які скопійовано показання технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису.

Фактично нововведеннями було законодавчо врегульовано досить поширені дії органів досудового розслідування, які дотепер не мали належного правового регулювання в КПК України, проте активно використовувалися на практиці. Зняття показань технічних приладів та технічних засобів є важливим способом отримання доказів та забезпечує отримання об'єктивної інформації для прийняття процесуальних рішень у кримінальному провадженні.

Література

1. Інструкція із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису: Наказ МВС України № 1026 від 18.12.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0028-19>

2. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та Закону України «Про електронні комунікації» щодо підвищення ефективності досудового розслідування «за гарячими слідами» та протидії кібератакам : Закон України від 15.03.2022 № 2137-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2137-20#n17>.

3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

4. Вапнярчук В. В. Поняття і система слідчих (розшукових) дій. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Юридичні науки. 2018. Випуск 2. Том 2. С. 73–77.

5. Соцький А.М. Зняття показань технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото-, кінозйомки, відеозапису чи засобів фото-, кінозйомки, відеозапису. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 4. С.382-386. URL: http://lsej.org.ua/4_2022/92.pdf

6. Капліна О. В. Зняття показань технічних приладів та технічних засобів: правова сутність та процесуальний порядок. Європейський вибір України, розвиток науки та національна безпека в реаліях масштабної військової агресії та глобальних викликів ХХІ століття» (до 25-річчя Національного університету «Одеська юридична академія» та 175-річчя Одеської школи права) : у 2 т. : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (м. Одеса, 17 червня 2022 р.) / за загальною редакцією С. В. Ківалова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Т. 2. С. 357-360.

Коваль І. І. ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ЗАСТОСУВАННЯ ПРИМУСОВИХ ЗАХОДІВ ВИХОВНОГО ХАРАКТЕРУ.....	121
Кожевніков О. А. КЛАСИФІКАЦІЯ ДЖЕРЕЛ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ (ОКРЕМИЙ АСПЕКТ).....	125
Кравчук О.О. ЗАЯВЛЕННЯ І ВИРІШЕННЯ ПРОТЕСТІВ ПРИ ДОПИТІ В СУДІ.....	130
Красюк І.П. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ СУДОВО-ПОЧЕРКОЗНАВЧОГО ДОСЛІДЖЕННЯ МАЛИХ ЗА ОБСЯГОМ РУКОПИСНИХ ТЕКСТІВ.....	134
Куліуш В.М. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ОПЕРАТИВНОГО (ІНІЦІАТИВНОГО) ПОШУКУ ОЗНАК ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ, ВЧИНЕНОЇ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ КІБЕРПРОСТОРУ	137
Лісніченко Д.В. ДОБРОВІЛЬНІ ОБ'ЄДНАННЯ ГРОМАДЯН ЯК ФАКТОР БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА. СВІТОВИЙ ДОСВІД.....	139
Лященко Д. О., ОСОБЛИВОСТІ МЕХАНІЗМУ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	142
Мамедов А. Е. ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ФУНКЦІЇ ОБВИНУВАЧЕННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	145
Марченко О.А. ОСОБЛИВОСТІ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ - ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ, В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: АНАЛІЗ ОСТАННІХ ЗМІН КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ.....	149
Мельник В. В. КРИМІНАЛЬНЕ ПРОВАДЖЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	153
Мельниченко А. П. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА ПІДОЗРЮВАНОВОГО НА ОЗНАЙОМЛЕННЯ З МАТЕРІАЛАМИ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ.....	155
Мудрецька Г. В. ЗНЯТТЯ ПОКАЗАНЬ ТЕХНІЧНИХ ПРИЛАДІВ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ, ЩО МАЮТЬ ФУНКЦІЇ ФОТО-, КІНОЗЙОМКИ, ВІДЕОЗАПИСУ ЧИ ЗАСОБІВ ФОТО-, КІНОЗЙОМКИ, ВІДЕОЗАПИСУ	158
Одерій О.В. ДОСУДОВЕ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕНЬ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ рф (проблеми використання спеціальних знань на прикладі Донецької області).....	163
Пастух А.В. ТИПОВІ СЛІДЧІ СИТУАЦІЇ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ПОРУШЕННЯМ ПРАВИЛ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	166